

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 100-400, 360-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. február 20.

bb 1. magyar artisták utaztak külföldre

i lv/tr szb sr

1963. február 20.

a magyar cirkuszművészek produkciói iránt világszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, a nemzetközi artista szövetség oscar-díja, amelyet a közelmúltban adtak át a magyar cirkusz-és varieté vállalatnak, még tovább növelte a cirkuszművészek hírnevét, s több országból kaptak meghívást.

az idei első nagyobb külföldi turnéra február 22-én indul a 42 tagú „távolkeleti társulat”, ez az együttes vendégszerpel majd vietnamban, a kínai népköztársaságban és mongóliában, utána pedig a szovjetunióba látogat. a szerződés szerint négyhónapot töltenek krasznodarban, s onnan indulnak haza magyarországra.

a távolkeleti körutra induló cirkuszművészek tiszteletére elutazásuk előtt fogadást adtak a vietnami nagykövetségen./mti/

-.-

bb 2. Láthatjuk majd robin hood újabb kalandjait

i di/gk szb sr

1963. február 20.

az elmúlt napokban több érdekesnek ígérkező külföldi filmmel gazdagodott a bemutatásra váró újdonságok választéka. színes, szélesvásznú angol filmen láthatjuk majd „robin hood újabb kalandjai”, s a „főutca”, világhírű rendezőjének, bardemnek alkotását, amelynek címe: „délután ötkor madridban”, a történet egy torreadorról szól, a film nem a bikaviadalok tulfeszített légkörét idézi; az életéért küzdő és az életével játszó embert áll a cselekmény középpontjába. a „kegyetlen éjszaka”, című szovjet film cselekménye egy amerikai repülőtémaszponton játszódik, a „francia kandalló mellett”, című defafilm színhelye pedig egy francia kisváros, ahol a nato-egységények értelmében nyugatnémet csapatok állomásoznak. /mti/

-.-

-1-

lc

bb 3. a hóolvadás után „virágruhát”, ölt a főváros -
200 000 árvácska, 5 000 méter élősövény - új parkokat épí-
tenek

i tf szb ká

1963. február 20.

a főváros zöldterületeit jelenleg még vastag hótakaró bo-
ritja, de a kertészek már a tavasz fogadására készülnek. bár
a talaj sok helyen még 60-70 centiméter mélyen fagyott, ké-
szül a fasorok, ligetek, parkok fájának a tavaszi „friuzája”,
ügyes kertészkezek alakítják ki szép formájukat. a hóolvadás
után a fővárosi kertészet szakemberei megkezdik a tavaszi ki-
ültetéseket. árvácskából 200 000, évelő növényekből 50 000,
hedérából 60 000, csoportos- és szőlő cserjékből mintegy
12 000 kerül a napsugaras évszak beköszönteke Budapest park-
jaiba, sétányaira. a zöldterületek mentén összesen csaknem
5 kilométer hosszú élősövényt alakítanak ki, ezenkívül 850
fenyő-, 1 100 örökzöld- és körülbelül 4 000 - 5 000 sorfát ül-
tetnek el. tavasszal befejezik a margitszigeti szökőkút kör-
nyékének parkosítását, a látványos „vázcsodát”,
virágágyakkal veszik körül.

április 4-re újból helyükre kerülnek az ősszel leszerelt
hinták, padok és egyéb parki tartozékok, amelyeket télen a
karbantartó üzemből kijavítottak, újra festettek. ekkorra he-
lyezik ki az engels téri „virágmezőre”, a tavaly már megked-
velt modern világítótesteket is. áprilistól ismét kellemes szín-
foltjai lesznek a főváros szürke aszfaltjának a kő-virágvázá-
k. ezek száma idén 62-vel gyarapodott, így összesen 291 darabot
állítanak fel az utcákon, tereken. először árvácska, később
százszorszép, májusban egynyári növények, ősszel krizantémum
virít majd bennük.

Budapest parkterületét az idén tovább növelik. új parkot
építenek a 13. kerületi béke téren. az 5 000 köbméter föld meg-
mozgatásával épülő, 20 000 négyzetméternyi parkban diszteret,
olvasósarkot és játszótérrel létesítenek. a wekerle-telepi új
szövetkezeti lakások és a 20 kerületi baross utcai lakótelep,
valamint a 9. kerületi uttoróház körül összesen mintegy 52 000
négyzetméter zöldterületet épít ki a fővárosi kertészet. a park-
létesítésekben a lakosság önkéntes társadalmi munkával vál-
lal részt. ugyancsak a lakók segítségével kerül sor a szövetke-
zeti- és otp-házak udvarrendezésére és kertészeti kiképzésére.
az orvosi műszergyárnál 10 nagyobb fát ültetnek; ezeket a ker-
tészeti vállalat telepeiről hozzák ide, az egész gyökérzetet át-
fogó földlabdával együtt. a terebélyes fák ki- és beemelésére
darus kocsikat kell majd igénybe venni.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 3. /a hóolvadás után... 1. folyt./- szb

Budapest parkjainak, ligeteinek, fasorainak és egyéb zöld
területeinek fenntartása és kezelése évente több mint három
millió forintba kerül. szeretjük a természetnek ezeket a város-
ba „csempészett”, kellemes zöld színfoltjait, mégis vannak fe-
lelőtlen, lelkiismeretlen emberek, akik kárt okoznak a parkok-
ban. a 18. kerületben, a martinovics téren például 43 fát vág-
tak ki. a fővárosi kertészet kéréssel fordul Budapest lakossá-
gához: óvja, védelmezze mindannyiunk közös kincsét, lépjen fel
erélyesen a rongálókcal szemben. /mti/

..-

bb 4. saját telex, éjjel-nappali drinkbar, külön horgász-
állások - jól halad az új tihanyi szálló építkezése

i tz/gk szb vg

1963. február 20.

bár a fagy okozott bizonyos zavarokat, ezekben a napokban
már a negyedik emeletnél tartanak az új tihanyi luxusszálló
építői.

a partvonalra merőlegesen épülő, oszlopokon nyugvó hateme-
letes szállóban 135 erkélyes, kétágyas, modern, kényelmes buto-
rokkal berendezett szoba várja majd a vendégeket, akik - ha ug-
y kivánják - saját szobájukban telefonálhatnak és hallgathatják
a rádiót. mindegyik emeletnek a part felőli végét egy-egy való-
ságos „üvegkalicka”, zárja le, ahonnan három égtáj felé nyílik
kilátás. itt helyezik el az emelet televíziós vevőkészülékét is.

az épület alatt, a tartóoszlopok között, a hegy felőli ol-
dalon rendezik be a drinkbart, ahol - elsőként a balaton part-
ján - a nap 24 óráján keresztül szolgálják ki a vendégeket bor-
ral, sörrel, a legkülönbözőbb hazai és külföldi rövidital külön-
legességekkel. a szállónak a parton levő végén pedig, szintén
az oszlopok között, lesz az eszpresszó, ahol a tervek szerint
esténként filmvetítéseket rendeznek.

a szálló mellett külön étterem is épül, de a vendégek ter-
mészetesen a közeli motel vendéglőjét is látogathatják. ugyan-
csak rendelkezésükre áll majd a vitorlás- és a lovasis-
kola, sőt a szálló lakói számára külön horgászállásokat is épí-
tenek a közeli nádasban.

ha a tervek valóra válnak, még egy vonzereje lesz - első-
sorban a külföldiek szempontjából - az új szállodának. be akar-
ják ugyanis kapcsolni a nemzetközi telexhálózatba, aminek ré-
vén a világ bármely részével pillanatok alatt megteremthető a
közvetlen érintkezés vagy az írásbeli üzenetváltás.

amennyiben különös akadályok nem merülnek fel, az új szál-
ló előreláthatóan június elején megnyithatja kapuit. /mti/

..-

-3-

le

bb 5. megmenekült az „éhhaltól”, a budapesti állatkert elefántteknőse

i kz-lm ká

1963. február 20.

a budapesti állatkert csaknem kétmázás elefántteknőse hónapok óta nem evett, az intézmény állatorvosainak parxisában hasonló eset még nem szerepelt, nem tudták biztonsággal eldönteni, hogy mekkora gyógyszeradaggal lehetne az étvágyát felkelteni, végül is érdekes megoldáshoz folyamodtak, az állatkert tulajdonában levő görögteknősök egyikén „modellirozták”, a szükséges orvosság adagját, e kísérlet alapján - a görögteknős sulya és a gyógyszeradag viszonyából - már biztonsággal lehetett megállapítani, hogy mekkora adagra van szüksége az elefántteknősnek ahhoz, hogy emésztése meginduljon, a kísérlet, illetve az elefántteknős kezelése sikerrel járt, a jól fűtött majomházban „vendégeskedő”, értékes állat most már megint kitűnő étvágygal fogyasztja táplálékát./mti/

-.-

bb 6. tetten érte az urh-járőr

i bc/gk-lm sr

1963. február 20.

budapesten, a 2. kerületi völgy utca 5/b. számú vikendháznál a rendőrségi urh-járőr tetten érte kiss jános 66 éves foglalkozás nélküli, büntetett előéletű személyt, a 13. kerület petneházi utca 11. szám alatti lakost, amint a kerítésen kimászott, kiss jános feltörte a zárat, s a vikendházból csomagban ruhaneműket vitt el, a betörőt a rendőrség őrizetbe vette és eljárást indított ellene./mti/

-.-

lc

-4-

i vt/gk/m/sr

1963. február 20.

az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásának előkészületei a fővárosban is befejezéshez közelednek, a 13. kerületben 196 szavazóhelyiséget jelöltek ki, az üzemek, a gyárak, az intézmények kisz-fiataljai vállalkoztak a helyiségek dekorálására, be rendezésére, a kerület fejlődését szemléltető kiállítás anyagát több helyen is bemutatták, ezekben a napokban a lakóterületen kisgyűléseket tartanak, ahol a jelöltek találkoznak a körzet választópolgáiraival, barátilag elbeszélgetnek a helyi problémákról, a további feladatokról, a választás jelentőségéről.

a 13. kerületben mintegy ötezer aktivista segíti a választási előkészületeket, azoknak a fiataloknak, akik most szavaznak először emléklappal kedveskedik a kisz-bizottság.

a 4. kerületben a hazafias népfront és a tanács képviselői eljárnak a családokhoz, tájékoztatják a lakosságot a szavazás helyéről, idejéről, és elbeszélgetnek velük az országgyűlési képviselők, a tanácsstagok munkájának eddigi eredményeiről, a kerület problémáiról, a megoldásra váró legfontosabb kérdésekről.

a hét végén megbeszélésre hívják össze a szavazatszedő bizottsági elnököket, titkárokat, valamint a választó kerületi bizottsági elnököket, a kerületi választási elnökség és a kerületi tanács végrehajtó bizottságának tagjai adnak részletes tájékoztatást részükre a szervezés lebonyolításával kapcsolatos feladatokról.

a hatályos jogszabályainkban foglaltaknak megfelelően a kerületekben messzemenően gondoskodnak a törvényesség előírásainak legszigorubb megtartásáról, a szavazás titkosságának biztosításáról./mti/

-.-

bb 14. az országos béketanács tervei a nemzetközi kapcsolatok bővítésére afrikában

i di/tm/m/sr

1963. február 20.

az országos béketanács idei munkaprogramjában a legfontosabb tennivalók között szerepel a nemzetközi kapcsolatok fejlesztése, felfigyeltek arra, hogy jóllehet békemozgalmunk irányítói már több mint 50 ország békeharcosaival folytatnak rendszeres levelezést, kiadvány- és tapasztalatcserét, s erősítik személyes találkozókkal is az együttműködést, mindaddig „fehér foltnak”, számít afrika, a multban elsősorban európa, amerika és ázsia békemozgalmaival sikerült rendszeres kapcsolatot kiépíteni./folyt.köv./

8.37/a

- 5 -

MA

bb 14. /az országos ... 1. folyt./ m

az országos béketanácsnál most formálják a további terveket. számbaveszik az afrikai békemozgalmaknak azon személyiségeit, akiknek első lépésként baráti jobbot kívánnak nyújtani. ezenkívül úgy gondolják, hogy hasznos lesz, ha segítő társakat toboroznak a hazánkban tanuló afrikai diákok köréből. felkérjük majd őket arra, hogy vegyék ki részüket abból a munkából, amelynek legfontosabb célja: népünk ismerje meg jobban, közelebbről az egykori fekete kontinens lakóinak életét, jelenét, jövőjét. ennek a gondolatnak jegyében egyébként azt is tervbe vették, hogy „afrika a függetlenség útján”, címmel nagyszabású kiállítást rendezzenek budapesten, s a gyűjteményt bemutassák több vidéki városban, így szegeden, pécsen, debrecenben és miskolcon is. a dokumentumok, fényképek szemléltetnék, hogyan formálják korunkban az afrikai népek a történelmet, miként szállnak szembe mind sikeresebben a gyarmatosítókkal, küzdenek a függetlenség megőrzéséért, a jobb, emberibb életért. az előzetes megbeszéléseken szóba került, hogy az országos béketanács gondozásában adjanak ki egy füzetet és „afrikaiak Magyarországon - magyarok afrikában”, címmel. az ebben közölt cikkek, riportok arról számolnának be, hogy a magyar ipar, s hazánk szakemberei miként segítik a fiatal afrikai országokat, foglalkoznak a Magyarországon tanuló afrikai diákok és szakmunkás-jelöltek életével.

az országos béketanács vezetői úgy gondolják, hogy a kapcsolatok megteremtésével afrika fiatal békemozgalmai jól hasznosíthatják majd az idősebb barát, a magyar békemozgalom tapasztalatait, ugyanakkor azonban lehetőség nyílik arra, hogy afrikában is jobban megismerjék a szocializmust építő Magyarországot. /mti/

bb 15. négy év alatt hatmillió forintot költöttek a komárom megyei kórházak, rendelőintézetek felszerelésének gyarapítására

vid/fm/tné/m/fm

1963. február 20.

komárom megyében a tanácsok az elmúlt négy évben hatmillió forintot költöttek a kórházak, rendelőintézetek felszerelésének korszerűsítésére. a műtöket például árnyékmentes lámpákkal, modern műtőasztalokkal látták el, több altatógépet és elektromos operáló-műszert vásároltak. /folyt.köv./

9.25/a

- 6 -

PK

bb 15. /négy év alatt ... 1. folyt./ m

a reumatikus betegek kezelésére már három kórházban működik ultrahang-készülék. a bányavidékeken, ahol sok a poros munkahely, különleges berendezésekkel vizsgálják a légúti megbetegedéseket. a tbc szűrővizsgálatokhoz három ernyőképsűrőt kapott a megye. a rákszűréshez hat készüléket vettek. korszerűen felszerelték az új tatabányai, a dorogi és a kisbéri rendelőintézetet.

az idén kétmillió forintot költenek orvosi felszerelésekre. az év végén megnyíló tatabányai 300 ágyas tüdőszanatóriumot úgy rendezik be, hogy ott más betegségek vizsgálatát is elvégezhessék. a kórházakban és rendelőintézetekben pedig tovább gyarapítják a laboratóriumok, a műtők, a szemészeti osztályok berendezéseit. /mti/

bb 18. sátorlajuhely új gyára már kész termékekkel segíti az építőipart

vid/te/m/ki

1963. február 20.

sátorlajuhely új üzemében, a budapesti fémlemezipari művek gyáregységében, a dolgozók szakmai felkészülésétől függően folyamatosan egy-egy műhelyrészben kezdik meg a termelést.

a 4.300 négyzetméter alapterületen felépült üzemi csarnokban a tervek szerint mintegy 20 egymásba kapcsolódó műhelyrészt alakítanak ki, amelyekben a fémöntéstől a galvanizálásig minden munkafolyamatot szalagszerűen végezhetnek. az új üzemet a legkorszerűbb munkásvédelmi berendezésekkel szerelték fel. a savval, festékkel és más szennyezőanyagokkal dolgozó műhelyekben például a nagy teljesítményű ventilátorok óránként 50.000 köbméter levegőt cserélnek ki. az új gyár három műhelyrészében: a fémöntődében, a csiszolóban és a sajtolóban január elején kezdték meg a termelést. február közepéig 4.5 millió kárpitoskapcsot, 79.000 doboz fűzőgépkapcsot és mintegy 16.000 garnitúra ajtókilincset és zárcimkét készítettek. a kilincseket az építésügyi minisztérium különböző vállalatának szállították. /mti/

9.35/a

- 7 -

PK

bb 8. magyarányu társadalmi munkák dunaujvárosban

vid fm tné vm fm 1963. február 20.

az idén is magyarányu társadalmi munkákat végeznek dunaujvárosban. ezek közül a legfontosabb a ságvári városnegyed távfűtési és gázhálózatának építése. az idén befejezik a fedett piac építését és környékének rendezését, megkezdik az új hajóállomás közművesítését, környékének rendezését, a dunaparton pedig camping-telep és kisz-tábor létesítését. a tervekben szerepel továbbá az épülő kertváros közművesítése, a vidámpark továbbfejlesztése, politechnikai tanműhely építése. ugyancsak társadalmi összefogással tárják fel a rómaiakori táborhely alatti szir bazilika maradványait is./mti/

bb 9. „libresszó”, nyílik szombathelyen

vid fm/tné vm fm 1963. február 20.

a mintegy 60.000 lakosu szombathelyen mindössze egy olvasóterem működik a berzsenyi daniel megyei könyvtárban. a szakszervezetek megyei tanácsának kezdeményezésére rövidesen „libresszó”, - olvasóterem és eszpresszó - nyílik a város központjában, a megyei szakszervezeti székház földszintjén. a szot 60.000 forintot adott erre a célra, s a megyei tanács művelődési osztálya ugyancsak anyagi segítséget nyújt a „libresszó”, létrehozásához./mti/

bb 10. megkezdődtek a csepeli szalaghengeremű próbái - még az idén hatezer tonna hidegen hengerelt fémszalag készül

i sl/tr vm vg 1963. február 20.

a csepeli fémműben mintegy százmillió forintos költséggel felszerelték az ország egyik legkorszerűbb hengereművét, ahol hidegen hengerelt fémszalagokat gyártanak majd az ipar különböző ágazatai részére. ezekből a szalagokból készülnek majd a többi között a radiátorok egyes típusai, az elektromos uton hegesztett csövek és a transzformátor vasmagok. az új mű hengerállványát és elektromos gépeit a szovjetunió szállította, s szovjet dokumentációk alapján készültek a csepeli egyedi gépgyárban a különleges szellőzőberendezések.

/folyt.köv./
9.40/a

- 8 -

mb

/bb 10. megkezdődtek.....1.folyt./vm

a hengereműben a napokban megkezdődött a gépek összehangolása, s egy kisebb mennyiségű acélszalag próbaképpen már el is készült. a tulajdonképpeni kísérleti gyártást júniusra tervezik s még az idén hatezer tonna hidegen hengerelt fémszalagot akarnak az ipar rendelkezésére bocsátani./mti/

bb 12. angol, amerikai érdeklődés a szarvason nemesített fűmagvak iránt

vid j vm ká 1963. február 20.

dr.gruber ferenc nemesítő, a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézet tudományos munkatársa eddig 7, helyben nemesített fűmaggal nyert országos fajtaelismerést. a dus legelőt és lüde zöld pázsitot biztosító fűmagvak iránt igen nagy az érdeklődés. a fővárosi kertészet 60 mázsa nemesített fűmagot kért szarvasról, s a nyáron már a margitszigeten és budapest több parkjában diszlik a szarvasi pázsit. a békéscsabai és gyulai városi kertészet öt mázsa fűmagot igényelt. a környékbeli termelősövetkezetek gruber ferenc személyes irányításával 1070 hold szikes területen telepítettek mesterséges legelőt, ez évben pedig 150 mázsa fűmagot vetnek el.

a szarvason nemesített fűfélék iránt külföldön is érdeklődés mutatkozik. angol és amerikai cégek jelentették be, hogy elküldik képviselőiket szarvasra, s a számukra legjobbnak ígérkező szarvasi fűmagvakból vásárolni szándékoznak./mti/

bb 13. kulturális életünk fejlődése a számok tükrében - dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes nyilatkozata

i lv/gg vm sr 1963. február 20.

az elmúlt négy évben a művelődésügyi minisztérium felügyelete alatt álló kulturális intézmények fejlesztésére jelentős összegeket fordítottak. dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta:

- a különböző kulturális feladatok megvalósítását a négy év során több mint 18 milliárd forint költségvetési, s mintegy két és félmilliárd forint beruházási hitel szolgáltatta.
/folyt.köv./

9.45/a

- 9 -

mb

/bb 13. kulturális.....1.folyt./vm

a fejlődés mértékét mutatja, hogy a művelődésügyi tárca 1962. évi költségvetési kerete 32 százalékkal haladta meg az 1959-évit. a tárca költségvetési keretéből évenként átlag 87-88 százalékot fordítunk oktatási célokra. a beruházási hitelek 84.1 százalékát új oktatási intézmények létesítésére, illetve a már működők bővítésére, a berendezések és a felszerelések korszerűsítésére költik. a kultúrathonok, a kulturházak, az ismeretterjesztés és egyéb hasonló jellegű feladatokra fordított összeg 1962-ben 53.5 millió forinttal, a könyvtáraknál 40 millió forinttal, a művészeti területen 29 millió forinttal volt magasabb, mint 1959-ben.

- a minisztérium és a tanácsok rendelkezésére bocsátott hitelek évről-évre emelkednek. társadalmunk kulturális szükségletei azonban olyan nagymértékben növekednek, hogy gondot okoz az anyagi eszközök leggazdaságosabb és legcélszerűbb felhasználása.

- a szocialista termelési viszonyok kialakulását nyomon követő kulturforradalmi kibontakozást jól illusztrálják a következő számok: az elmúlt négy évben 300 óvoda létesült, s ma a 3-6 éves gyermekeknek 38.4 százaléka jár óvodába. négy év alatt állami beruházásból, valamint a társadalom segítségével 30.000-rel bővült az óvodai férőhelyek száma, s az óvodákban jelenleg 95.000 gyermeket étkeztetnek. az óvodák és az idénynapközök fenntartására 1959-ben 400 millió forintot, 1962-ben pedig 560 millió forintot fordítottunk. az általános iskolák felső tagozatán az 1958-1959-es tanévben az össztanulók 10.7 százaléka részesült gyakorlati oktatásban, 1962-ben pedig 66 százaléka. a napközibe járó tanulók száma a négy év alatt megkétszereződött, s jelenleg eléri a 145.000-ét. a négy év során másfélmilliárd forintot költöttünk általános iskolák építésére. öt-ezer általános iskolai tantermet létesítettünk, s ebből több mint ezer társadalmi erőforrásból épült. a gyakorlati oktatás céljára 567 iskolai műhelyt rendeztek be. ennek ellenére még mindig gondot okoz az általános iskolások elhelyezése, valamint a kétműszakos oktatás csökkentése.

- a művelődés iránti társadalmi igény fokozódását mutatja, hogy az 1958-1959. évi 45.838 főről 1962-re 61.940-re emelkedett az elsőéves középiskolai tanulók száma. az 1958-1959-es tanévtől mostanáig 38 új gimnáziumot hoztunk létre. az új típusú gimnáziumok és a szakközépiskolák további beruházásokat igényelnek. ez tetten szükségessé, hogy a második öt éves terv időszakában mintegy 1.100 tantermet építsünk de még így is elkerülhetetlen a zsúfoltság és a „kétműszakos” oktatás. hasonló a helyzet a felsőoktatási intézményeknél is. ezek száma 1958-tól az akkori 30-ról a felsőfoku technikumokkal együtt 87-re emelkedett. a felsőoktatási intézmények nappali tagozatának első évfolyamára 1958-ban 6050 hallgatót, az 1962-1963-as tanévben pedig 12.431 tanulót vettünk fel.

/folyt.köv./
9.53/a

- 10 -

/bb 13. kulturális.....2.folyt./vm

- bármilyen jelentősek is az oktatás fejlődését mutató számok, fel kell készülnünk rá, hogy mind a középiskolákban, mind pedig a felsőfoku oktatási intézményekben tovább nő az igény a tanulásra. a fő feladatot abban látjuk, hogy az alsó-és a középfoku oktatási intézményeknél az esti, illetve levelező tagozatok hálózatát tovább növeljük, s így egyre több dolgozónak tegyük lehetővé a továbbtanulást. jelenleg a dolgozók közül 285.000-en tanulnak az esti iskolákban, illetve vesznek részt a levelező tanfolyamokon. a dolgozók általános iskolai és középiskolai oktatására 1962-ben ötvenmillió forintot fordítottunk, az 1959. évinek három és félszerezését.

- a tanácsok felügyelete alá tartozó tömegkulturális intézmények közül nagy fejlődést értünk el a művelődési házak és klubok terén is. az 1962-es statisztikai adatokat még nem ismerjük, de 1961-ben az országban 527 művelődési intézménnyel működött több, mint 1958 végén. a fiókkönyvtárak száma 1028-al gyarapodott, 1959-ben 35.8 millió forintot fordítottunk a művelődési házak és otthonok fenntartására, a múlt évben pedig ennek az összegnek már több mint kétszerezését. érdemes megemlíteni, hogy az új művelődési intézmények zöme helyi társadalmi erőforrásokból épült. az állami beruházások összege erre a célra négy év alatt 181.7 millió forint volt. a muzeumokra fordított összeg 1962-ben 65 millió forintot tett ki.

- a művelődési tárca az országos tervehivatallal, a pénzügyminisztériummal együttműködve jelenleg 5-10-és 20 éves távlati terveken dolgozik. az elkövetkező években megszüntetjük az anyagi, technikai és személyi kérdésekben még meglévő hiányosságokat, megteremtjük az alapot mindama nagyszerű kulturális célok megvalósítására, amelyeket számunkra a nyolcadik pártkongresszus határozatai jelöltek meg - fejezte be nyilatkozatát dr. hadnagy László./mti/

- . . -

bb 19. két és félmillió tojás bugacpusztáról

vid j vm ká

1963. február 20.

a városföldi állami gazdaság bugaci üzemejében majdnem egy évtizede foglalkoznak aprójószág-tartással. az erdővel szegélyezett farmon az idén tojástermelésre is berendezkedtek. a bolyi állami gazdaságból ugynevezett „schwer”, hibridcsibéket szereztek be, ez a fajta minden eddigi fajtánál korábban kezdi el a tojásrakást, s egy-egy tyúk évente 240-250 tojást tojik. a kifejlett tyúkok mindössze 1 kilogramm súlyúak, s így takarmányszükségletük is kevesebb.

/folyt.köv./

10.00/a

- 11 -

/bb 19. két és.....1.folyt./vm

bugacról az idén a rántanivaló csirkéken kívül mintegy 2,400.000 étkezési tojást adnak a fogyasztóknak./mti/

- . -

bb 21. grófi Lovardából fürdőcsarnok - bővítik a gyulai várfürdőt
vid fm/tné vm fm 1963. február 20.

az idén tovább építik a gyulai vár melletti egykori almásy-kastély ősparkjában néhány éve létesített várfürdőt. a kastély hatalmas Lovardáját fedett téli fürdővé alakítják át, benne langyos-meleg-és hidegvizű medence épül. mellette új épületszárnyban kap helyet az öltöző, a ruhatár, a zuhanyzó, a fodrász-szalón, a büfé, stb. a két épületet fűtött üvegfolysó köti majd össze.

az építkezést már megkezdték, s a tervek szerint a jövő év áprilisában fejezik be./mti/

- . -

bb 23. kétezerszáz lakás épül az idén borsodban otp-kölcsonnel
vid te vm ki 1963. február 20.

borsod megye bányatelepein és falvaiban az utóbbi években új lakótelepek alakultak ki az otp-kölcsonnel és a saját erőből épült kislakásokból. parasznyán, kondón például a bányászok, tarcalon olaszliszván a dolgozó parasztok korszerű, kétszobás, sok helyen fürdőszobás lakást építettek. hét községben a saját erőből épült lakóházak száma több, mint amennyi épület a régi faluban volt.

tavaly 1960 lakás épült fel otp segítségével, s az idén újabb 97 millió forint kölcsönt nyújtanak a kislakásépítéshez. ebből az összegből a tervek szerint 2.100 családnak nyújtanak lehetőséget egészséges lakóház felépítéséhez. a kölcsönigénylés során azt is megállapították, hogy az építkezők az idén kisebb összegű kölcsönt igényelnek, mert nagyobb megtakarított összeggel rendelkeznek, mint a korábbi években építkezők.

eddig már több mint 500 igénylést bíraltak el, s megkezdték a kölcsönök folyósítását is. az igénylők között nagy számban vannak termelőszövetkezeti tagok és bányászok./mti/

- . -

10.07/a

- 12 -

bb 16. a szakember véleménye budapest közlekedési helyzetéről - a fejlődés megköveteli a gyorsvasut-hálózat kialakítását - először a túlszűfolt gócpontok tehermentesítését kell megoldani

i hbj/sze/m/vg

1963. február 20.

majdnem kétmillió budapesti lakosnak mindennapi gondja a közlekedés. súlyos gondja ez azonban a közlekedés korszerűsítésével foglalkozó szakembereknek is. évek óta tanulmányozzák, milyen intézkedéseket követel a fejlődés. vizsgálják a főváros közlekedési problémáit, a tennivalókat az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen, a közlekedéstudományi egyesületben is, s a több-éves studiumok alapján már jónéhány elképzelés, fontos elvi megállapítás született. ezzel kapcsolatban kádas kálmán dékán a következőket mondta el az mti munkatársának:

- előljáróban néhány statisztikai adat. a fővárosi közlekedési vállalatok naponta csaknem négy millió utast szállítanak. egyes közlekedési gócpontokon rendkívül nagy a forgalom, a marx téren, a kálvin téren, a rákóczi ut-nagykörút kereszteződésénél például naponta fél-félmillió emberrel több halad át. ilyen nagy utastömegek szállítása nagy felelősséget ró a közlekedési szakemberekre, különösen ha figyelembe és számításba vesszük azt is, hogy az ötvenes években viszonylag nagyon kevés pénz jutott a forgalomtechnikai eszközök fejlesztésére, új járművek beszerzésére, a villamospályák korszerűsítésére. az utóbbi években ebben a vonatkozásban is volt változás, javulás. nagyon szerencsés megoldás a „csukló-sítási„ program, amelynek segítségével nagy befogadóképességű járműveket, csuklós trolikat, csuklós autóbuszokat, csuklós villamosokat kapott és kap budapest. sajnos, a mostani jegyrendszer valósággal gátolja, akadályozza ezekben a nagy befogadóképességű járművekben a gyors utasáramlást. nehezen tudnak felszállni az utasok, mert az ülőkalausz előtti szinte „dugó„ keletkezik. a mostani bonyolult jegyeket ugyanis a kalausz csak nehézkesen tudja kezelni. ezen változtatni kell. arról is szólni kell, hogy általában a járművek technikai kialakítása kívánivalókat hagy maga után. télidőben sorra romlottak el a villamosok motorjai a rossz szigetelés miatt.

- tagadhatatlan: nálunk is jelentkeznek azok a közlekedési nehézségek, amelyekkel ma már minden nagyváros küszködik. számolni kell azonban azzal - folytatta kádas kálmán dékán -, hogy továbbra is növekszik az utazási igény és erre idejében fel kell készülni. több vonalon, több gócponton a nap bizonyos szakában ma már a teljesítőképesség határán vagyunk és a mostani megoldásokkal, felszíni közlekedéssel nem lehet az utasokat a jogos követelményeknek megfelelően, kulturáltan elszállítani. a jelenlegi helyzet és a várható fejlődés megköveteli a gyorsvasuti hálózat kialakítását. /folyt.köv./

10.40/a

- 13 -

bol

bb 16. /a szakember ... 1. folyt./ m

- mindenekelőtt azonban el kell készíteni budapest utasáramlási térképét, mégpedig alapos, gondos, átfogó felmérések alapján. már eddig is voltak a részletekre vonatkozó utasszámlálások, ezek azonban nem adhatnak ma már reális képet. meg kell tehát vizsgálni, milyenek is tulajdonképpen a tömegközlekedési igények, csak az átfogó, alapos, s minden részletre kiterjedő utasáramlási térkép alapján lehet megnyugtatóan elemezni, hogy mikor, hol és milyen gyorsvasut-hálózatot kell kiépíteni. csak ennek segítségével tudjuk megnyugtatóan eldönteni: földalatti-, magas- vagy kéregvasutat építsünk. az azonban bizonyos, minden előzetes felmérés nélkül is, hogy a gyorsvasuthálózat építése elengedhetetlen. az természetes, hogy a már eddig megépült, s építés alatt lévő földalattit is be kell kapcsolni a gyorsvasut-hálózatba.

- a nélkül, hogy megvárnánk az általános utasáramlási térkép elkészültét, azt is meg lehet már most állapítani: néhány vonal és gócpont korszerűsítése nem késhet soká. ilyen gócpontok például: a rákóczi ut-nagykörut kereszteződés, a marx tér, a kálvin tér, a nagyvárad tér, a baross tér, a thököly ut-hungária ut kereszteződés, a móríczi zsigmond körtér. ezeknek a gócpontok közlekedését javítani kell vagy kétszintbeli forgalom kialakításával, vagy gyalogos aluljárókkal. a kettő közül azt a lehetőséget választjuk, amely hosszabb távra segít a közlekedés javításában. vannak utvonalak, amelyek forgalmának korszerűsítésével ugyancsak sürgősen foglalkozni kell. ilyen: a nagykörut és a hungária körut. kész „receptet”, nem lehet ajánlani. azt, hogy milyen megoldást választunk a korszerűsítésre - magas-, kéreg-, vagy földalatti vasutat -, azt csak sokoldalú tanulmányozás után lehet eldönteni, hiszen „közbeszólnak”, pénzügyi, anyaggazdálkodási, városrendezési és egyéb szempontok is. egy bizonyos: a felméréshez gyorsan, sürgősen hozzá kell látni. még szólnom kell valamiről, amit már most látunk: csucsforgalom idején az új erzsébet-híd is csak részben tudja majd tehermentesíteni a lánc-hídat és a szabadság-hídat, illetve a gellért teret. meg kellene vizsgálni a szabadság-híd szélesítésének lehetőségét és a gellért tér kétszintbeni kialakítását.

- köztudott tény, hogy a nyugati nagyvárosokban a személygépkocsi-forgalom óriási növekedése - úgy ahogy mondjuk - csődbe vitte a közlekedést. a személyautók ugyanis nagy utfelületet foglalnak el kevés utassal. a gépkocsi számának növekedésével az utfelület-igény nő, az utfelület bővítésére viszont nincs lehetőség.

- ez a néhány gondolat is rávilágít arra, hogy a főváros közlekedésének problémája most már valóban reflektorfénybe került, s a mindennapi élet követeli a problémák megoldásának alapos vizsgálatát, a közlekedés fejlesztését - hangzott a nyilatkozat. /mti/

11.09/a

- 14 -

bb 11. a rendkívüli tél tanulságai alapján rendbehozzák a brikettgyárak termelő berendezéseit - új prést helyeznek üzembe nagymányokon - több mint félmillió tonna kapacitású új brikettgyár épül

1 szf/gk vm vg

1963. február 20.

a hosszú, szigorú tél, a tüzelőanyaghelyzet ráirányította a figyelmet a szénbányászat egyik legfontosabb ágára, a brikettiparra, amely csaknem kizárólag a háztartások ellátására dolgozik. a brikett termelő és széndusító vállalat öt üzem: a dorogi, a nagymányoki, a pestvidéki, a tatabányai és a hidasi brikettgyár a múlt év végi nagy havazások, fagyok idején - amikor állandóan a berendezések elfagyásával kellett küszködni és vizes szénből kellett brikettet préselni - derekasan dolgozott, s ennek eredményeként az iparág 100.8 százalékra teljesítette 1962. évi tervét. januárban és februárban, amidőn tovább romlott az idő, a termelés alatta maradt az előirányzatnak, a vasárnapi műszakok azonban kiegészítették az üzemeket, s ezek termelésével együtt az iparág jelenleg túlteljesíti előirányzatát.

a vállalat, valamint felügyeleti szerve, a nehézipari minisztérium igyekszik levonni a tél tanulságait, s úgy fejleszti a gyártást, hogy a jövő télen az ideinél több brikett jusson a háztartásoknak. az 1963. évi terv az ideinél 10 ezer tonnával több brikett termelését irányozza elő, a brikettgyártás tehát a tavalyi 1 millió 178 ezer tonnáról majdnem 1 millió 190 ezer tonnára emelkedik. a termelésnövelés céljából kapacitásbővítő átalakításokat, beruházásokat hajtanak végre. nagymányokon új brikettprés építését kezdik meg és egy részét az év végén már üzembe is helyezik. ugyanitt gépesítenek más üzemrészeket, bővítik az iparvágányt. dorogon átépítik az ~~.....~~ a-üzemet, a pestvidéki gyárban pedig a szénkirakást javítják. ezenkívül több üzemben felszámolnak néhány olyan gépészeti hibát, amelyet az idei rendkívüli tél tárt fel. az év végén üzembe kerülő nagymányoki új prés jövőre érezteti igazán hatását; ekkor 30 ezer tonnával növeli a termelési kapacitást.

az ugrásszerű fejlődést az ötéves terv második felében felépitendő új gyár hozza majd a brikettiparban. az új üzem az eddigi tervek szerint székesfehérvár környékére tervezik és a dudari, a balinkai és a pusztavámi barnaszéneket fogja briketté feldolgozni. az idén összeállítják a beruházási programot, megkezdik a technológiai tervek kidolgozását, jövőre pedig hozzáfognak az építkezéshez. az új gyár előreláthatólag évi 560 ezer tonna brikettet termel majd./mti/

11.15/a

- . -

- 15 -

bb 22. 87 idénynapközti állítanak fel zalában

vid fm/tné vm fm

1963. február 20.

a zala megyei tanács művelődésügyi osztálya már februárban elkészítette a nyári idénynapközti működési tervét. a megyében 87 idénynapközti állítanak fel a nagy nyári munkák idején. ezekben mintegy két-és félezer termelőszövetkezeti család gyermekeire vigyáznak, míg a szülők a földeken dolgoznak. a megyei tanács több mint kétmillió forintot irányzott elő erre a célra./mti/

- . -

bb 24. korszerűen felszerelt mezőgazdasági kutató intézet épül nyiregyházán

vid j vm ká

1963. február 20.

nyiregyházán 13 millió forintos beruházással új, korszerű mezőgazdasági kutató intézet épül. az építkezést még az év első felében megkezdik, a jelenlegi telephely közelében. a főépületben biokémiai, fiziológiai, talajtani és fotótechnikai laboratórium kap helyet, mellette öthajós klímaház épül csaknem másfélezer négyzetméternyi területen. ennek szomszédságában korszerűen felszerelt, automatizált burgonyaelőhajtatót és élettani megfigyelőállomást létesítenek.

a mezőgazdasági tudomány fejlődését segíti elő egy izotop-laboratórium is, amelyben főként az anyagcsere-folyamatokkal kapcsolatos megfigyeléseket végezhetnek a tudományos munkatársak.

a kutató intézet központjának átadására előreláthatólag 1964. végén kerül sor. egyidejűleg több kutatói lakás épül az intézet közelében./mti/

- . -

bb 25. minden második ember külföldre utazik a zalavári új idők termelőszövetkezetből

vid fm/tné vm fm

1963. február 20.

veszprém megye egyik legjobb közös gazdaságában, a zalavári új idők termelőszövetkezetben tavaly már mintegy 300.000 forintot költöttek szociális és kulturális célokra. ebből az összegből a tagságnak csaknem kétharmada - 383 dolgozó - különféle társasutazásokon vett részt.
/folyt.köv./

11.20/a

- 16 -

PK

/bb 25. minden második.....1.folyt./vm

hatvanan voltak a berlin-potsdam-prágai kiránduláson. egy másik csoport a szovjetunióba látogatott, s néhányan megtekintették a lipcsei nemzetközi vásárt.

a legutóbbi zárszámadás is jól sikerült: 58 forint jutott egy-egy munkaegységre. a kulturális alapra az idén is jelentős összeget tartalékolnak és a tsz-tagok számos hazai és külföldi kiránduláson, tanulmányuton vesznek részt. előreláthatólag minden második tag megy majd külföldre./mti/

- . -

bb 17. „biztonsági szűrő”, a diesel-motorokkal kapcsolatos ujitások elbírálásánál

i sl/tr vm vg

1963. február 20.

az ujitómozgalom a ganz-mávgabban is számottevő sikereket hozott, az utóbbi időben azonban olyan jelenségeket is tapasztaltak, amelyek nem segítik, hanem hátráltatják a műszaki színvonal és a gazdaságosság javítását. a motor-gyáregységben többször felületesen kidolgozott ujitást fogadtak el és csak a bevezetés alkalmával derült ki, hogy egyes új módszereknek nemcsak előnyei, hanem igen jelentős hátrányai is vannak. ugyanakkor a kellően meg nem alapozott ujitások nagy száma óriási terhet jelent a szerkesztéssel és a kísérletezésekkel foglalkozó apparátusnak.

e visszasságok megszüntetésére a gyár vezetői most szabályozták a diesel-motorokkal kapcsolatos ujitások elbírálását és bevezetését. a motoralkatrészek anyagait, alakját, technológiáját, hőkezelési-és szerelési módszereit csak különleges jóváhagyás után szabad megváltoztatni. még kisebb változtatásokat is csak abban az esetben fogadhat el a gyáregység vezetősége, ha ezzel a főtechnológus és a főkonstruktor egyetért. véleményeltérés esetén műszaki bizottság dönt az ujitás sorsáról, majd a kísérletek után a gyakorlati alkalmazásról. a „biztonsági szűrő”, kizárólag a műszaki színvonal és a gazdaságosság javítását szolgálja, az ujitási rendeletben előírt ügyintézési határidőket továbbra sem lépik túl./mti/

- . -

11.27/a

- 17 -

PK

bb 28. 3.4 millió mázsa széna az öntözött, javított legelőkről
vid/j/m/ká 1963. február 20.

a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek a hortobágy környékén és a bihari részen 174.000 hold zömében összefüggő - legelőterületen gazdálkodnak. az elmúlt esztendőben az elhanyagolt legelők és rétek gyenge termést adtak, holott a növekvő állatállomány eltartásához a legelőcsőbb takarmány a jó legelő. éppen ezért a szakemberek kidolgozták a hajdusági legelők távlati hasznosítási tervét. ez évben már mintegy 13.000 holdra juttatják el a vizet, 4000 holdon irtják a gyomot vegyszerrel, 1000 holdon végeznek legelőjavítást, s mintegy 3000 holdnyi öntözött legelőn nagy adagu műtrágyával sokszorozzák meg a fűhozamot.

a keleti főcsatorna rendszereinek kiépítése a következő esztendőben lehetővé teszi, hogy újabb legelőket kapcsoljanak be az öntözéses gazdálkodásba. a tervek szerint hajdu-bihar megyében 1980-ra mintegy 35.000 holdon emelik a legelőket és a rétek fűhozamát öntözéssel. 1960-ban - viszonylag kedvező időjárás mellett - 860.000 mázsa szénaérték termelt a hajdusági legelőkön, 1980-ra el akarják érni a 3.4 millió mázsa széntatermést. /mti/

...-

bb 29. visszaserzi világhírnevét a zsadányi állathizlalás
vid/j/m/ká 1963. február 20.

zsadány termelőszövetkezeti község szociográfiájában a helytörténeti kutatók megemlítették, hogy száz évvel ezelőtt a nemzetközi piacon világmárka volt a zsadányi hizott sertés és hizott marha. ausztriában, németországban, olaszországban a napi árnál magasabb összegért vásárolták a kiváló minőségű, fiatal zsadányi gőbolyókat és kövér disznókat. most a faluban az 1300 holdas dózsa termelőszövetkezet elhatározta, hogy visszaserzi a zsadányi állathizlalás világhírnevét. már az elmúlt évben is a fejlett állattenyésztésnek köszönhetően, hogy a rendkívüli aszály ellenére járási szinten a legjobb eredménnyel zártak, s hogy 14.000 forintnál magasabb átlagos évi keresethez jutott a tagság. 1963-ban az évi összbevétel egyharmadát kizárólag a sertéshizlalás adja, de jelentős jövedelmet hoz a marhanizlalás is. száz holdanként 45 hizót és 5.4 hizott marhát értékesítenek. /mti/

...-

11.32/a

- 18 -

Ma

bb 30. idegen-nyelvű klubestek, képkiallitások, színművészek fellépése a tit baranya megyei előadásain

vid/fm/tné/m/fm 1963. február 20.

a tit baranya megyei szervezete sokféle módon teszi változatossá vonzóvá az ismeretterjesztő előadásokat. a szabadegyetem dráma- és színháztörténeti előadásain például fellépnek a pécsi nemzeti színház művészei, a képzőművészeti előadásokat kiállításokkal, vetítéssel egészítik ki. a termelőszövetkezeti akadémiák eddig tartott 1200 foglalkozásán ezer szakmai tárgyú filmet vetítettek. a nyolc pécsi munkásakadémia zenei tárgyú előadásait kis házi hangversenyekkel színesítik. ezenkívül irodalmi estek szellemi vetélkedők, a színházbarátok és a művészet-barátok körének klubestjei, a tit irodalmi kissozpadának szereplései teszik változatossá a programot. nagy sikere van az orosz-, német-, angol-, és francia-nyelvű klubesteknek is. /mti/

...-

bb 31. a felszabadulás óta 25 évvel emelkedett az átlagos életkor egyeken

vid/fm/tné/m/fm 1963. február 20.

az egyeki termelőszövetkezetek zárszámadásainak elkészítésével együtt összeállították azokat a kimutatásokat is, amelyek a szövetkezeti község lakosságának megváltozott életét szemléltetik. a felszabadulás előtt a káptalani birtok peremén fekvő egyeken igen magas volt a halálozási arány. 1942-ben például 40 év volt a meghaltak átlagos életkora, amikor - a nyomoruságos cselédlakásokon, a gyógyszer- és orvoshiányon kívül nagy része volt a gyenge táplálkozásnak, az örökös robotnak.

a felszabadulás óta 25 évvel emelkedett az átlagos életkor egyeken. az embereknek van módjuk és lehetőségük arra, hogy többet törődjenek magukkal és családjukkal. a községben új orvosi rendelő épült - három körzeti orvos részére. a negyven férőhelyes bölcsőde, a száz férőhelyes óvoda, valamint a négy új általános iskola a lakosság jelentős értékű hozzájárulásával készült el. bevezették a villanyt, járdákat raktak le. a felszabadulás óta több mint 600 család költözött új házba. /folyt.köv./

11.40/a

- 19 -

Ma

bb 31. /a felszabadulást ...1. folyt./ m

a megváltozott életet a földművelőszövetkezeti boltok forgalma is tükrözi. 1929-ben például 450 mázsa, a múlt évben pedig 1291 mázsa cukor fogyott az egyéki háztartásokban. a felszabaudulás előtt egy-egy évben átlagosan 500 pengőért vásároltak cukorkát és csokoládét - tavaly 600.000 forint értékű fogyott. azelőtt évente a családok fele sem vágott disznót, tavaly pedig csaknem négyezret hizlaltak saját szükségletre. /mti/

-. -

bb 32. az idén már hazai gyártásból fedezik a bányák acél-süveggerenda szükségletét

vid/te/m/ki

1963. február 20.

a szénbányák biztosító berendezéseinek használatos főtartó acél-süveggerendákat még nemrégiben is külföldről hoztuk be.

az ózdi kohászati üzemek műszaki gárdájának kitartó kísérletek eredményeként sikerült minden tekintetben megfelelő, nagy terherbíró képességű hengerelt acélt előállítani. a vizsgálatok, valamint az üzemi próbák során megállapították, hogy az ózdi hengerelt szelvény jobb mechanikai tulajdonságokkal rendelkezik, mint számos, korábban külföldről behozott hasonló anyag. az ózdi gyárban berendezkedtek ennek a különleges hengerelt acélnek a rendszeres gyártására s a felhasználók, illetve a végső megmunkálást végző bányagépgyárak már innen kapják ezt a fontos acélt. így az idén már teljes mértékben hazai gyártásból fedezik a bányák acél-süveggerenda szükségletét. /mti/

-. -

bb.34. 12 000 kötet szakkönyvet vásároltak eddig bács megyében a mezőgazdasági könyvhónapban

vid/j/a ká

1963. február 20.

nagy sikere van a mezőgazdasági könyvhónapnak bács megyében. falun és városon eddig mintegy 12 000 kötet tudományos és ismeretterjesztő mezőgazdasági szakkönyv talált gazdára, több mint 250 000 forint értékben. /mti/

11.50/a

-. -
- 20 -

mti

bb 26. társadalmi ügyé vált a pest megyében a tankötelezettségi törvény végrehajtása: több ezerrel csökkent az igazolatlan hiányzások, kimaradások száma

i áe/hné vm fm

1963. február 20.

pest megyében még a legutóbbi években is problémát okozott, hogy számos falusi gyermek nem végezte el az általános iskola nyolcadik osztályát: különböző okok miatt nem voltak osztályozhatóak, vagy túlkorosság miatt kimaradtak az iskolából. pest megye tanácsszervei a közelmúltban széleskörű vizsgálaton ellenőrizték a tankötelezettségi törvény végrehajtását. a vizsgálat jelentékeny javulásról adott számot. az iskoláztatás megyszerte társadalmi ügyé vált. az elmúlt évben 11.380 tanuló végezte el a nyolcadik osztályt, s mindössze 43 gyermek volt osztályozhatatlan, vagy osztályismétlésre utasított.

a végzett tanulóknak több mint egyharmada középiskolában tanul tovább, egyharmada szakmunkás-tanulónak képezi magát, 10 százalék pedig egyéb foglalkozást választott. az el nem helyezkedett fiatalok többsége továbbképző iskolákba jár, ahol elsősorban mezőgazdasági foglalkozásokra készítik elő őket. a szülői munkaközösségek, tantestületek, a nőtanácsok együttes erőfeszítésének eredménye, hogy például olyan népes mezővárosban mint nagykőrös, a beiratkozott tanulók közül mindössze egyetlenegy nem végezte el a nyolcadik osztályt. az elmúlt tanévben az előzőhöz képest több ezerrel csökkent az igazolatlan mulasztások száma. ez főképpen a 10 éves tankötelezettség bevezetésének köszönhető, mert éppen a korhatár felemelése kényszerített sok tanulót az iskolában maradásra és annak elvégzésére. /mti/

-. -

bb 33. heves megyében nincs mérleghiányos termelőszövetkezet

vid j vm ká

1963. február 20.

heves megye valamennyi termelőszövetkezetében megtartották a zárszámadó közgyűléseket. az adatok tanúsága szerint a jó gazdálkodás eredményeként ebben a megyében nincs mérleghiányos termelőszövetkezet. a közös gazdaságok 1962-ben mintegy 200 millió forint értékű beruházással gazdagodtak, így a közös állóeszközök értéke megközelíti az egymilliárd forintot. a zárszámadó közgyűlések adataiból az is kitűnt, hogy az előző évinél lényegesen nagyobb volt a saját erőből történt beruházás és a termelőszövetkezetek jelentős része a kötelezőnél nagyobb mértékben növelte tartalékalapját. /mti/

-. -

11.55/a

- 21 -

mti

bb 35. több mint ötven vas megyei társadalmi ösztöndijas tanul egyetemeken, főiskolákon

i vid/fm/m/fm

1963. február 20.

több mint ötven vas megyei fiatal tanul egyetemeken és főiskolákon a megye üzemei, intézményei, termelőszövetkezetei által alapított társadalmi ösztöndíjak segítségével. a megyei tanács művelődési osztálya az érdekelt munkahelyek és oktatási intézmények képviselőiből társadalmi szervezetet hoz létre, amely figyelemmel kíséri majd a fiatalok tanulmányi eredményeit, tanácsokkal segíti őket, s javaslatokat tesz a további ösztöndíjak odaitélésére is. /mti/

...-

bb 36. két és fél kilométeres gőzvezeték készült el szegeden

vid/te/m/ki

1963. február 20.

az épülő, s közben már termelő szegedi kábelgyár számára elkészült a két és fél kilométeres csővezeték, amelyen a szegedi erőműből hőenergiával látják el az új üzemet. az öt atmoszféra nyomással áramló gőzzel fűtik a munkatermeket és felhasználják a műanyag-szigetelőcsövek szárítására is. eddig erre a célra ideiglenesen régi gőzeke-kazánt használtak.

a gőz-távvezeték négy és félmillió forintos költsége a gazdaságos energiaellátás révén viszonylag gyorsan megtérül. /mti/

...-

bb.37. tavasszal 603 holdon telepítenek szőlőt a tsz-ek és szakcsoportok tokajhegyalján és a délborsodi borvidéken

vid/j/a ká

1963. február 20.

borsod megyében a termelőszövetkezetek és szakcsoportok tavasszal 603 holdon telepítenek új szőlőt a megye két történelmi borvidékén, tokajhegyalján és a mezőkövesdi járáshoz tartozó délborsodi borvidéken. tokajhegyalján a hárslevelű, furmint, valamint muskotály-oltványok mindenütt elvermelve és előkészítve várják az ültetés idejét. a telepítések alá még az ősszel 80 centiméter mélyen megforgatták a talajt, kijelölték a sorokat.

az idén első alkalommal kerül sor a korábbi évtizedekben nagyobb részt kipusztult délborsodi borvidék jelentősebb újratelepítésére. a mezőkövesdi járáshoz tartozó bogács, sály, tiboldaróc és más, jó bortermő községek határában 240 holdon ültetnek szőlőt. /mti/

12.20/a

- 22 -

bb 20. négy év alatt tízezer termelőszövetkezeti könyvelő - önköltségtervezés és üzemegységenkénti önálló elszámolás a közös gazdaságokban

i ie vm ká

1963. február 20.

a földművelésügyi minisztérium csaknem tíz évvel ezelőtt kezdte meg s 1959 óta széles körben folytatja a termelőszövetkezeti könyvviteli oktatást. az utóbbi négy esztendőben kerekén tízezer képesített és mérlegképes könyvelőt képeztek bentlakásos iskolákban és levelező tagozaton.

a jelenlegi és a közeljövőbeni színvonalat figyelembe véve, a termelőszövetkezeteknek összesen mintegy 5000 mérlegképes és 12.000 képesített könyvelőre van szükségük. a képzés méretei ugyan gyors ütemben bővülnek - most két-háromszor többen vesznek részt a levelező oktatásban, mint három évvel ezelőtt -, a növekvő igényeket azonban eddig csak részben tudták kielégíteni. a fejlődés mégis jelentős. 1959-ben még csak néhány termelőszövetkezetben volt, most pedig a közös gazdaságoknak mintegy egyharmadában dolgozik mérlegképes könyvelő. olyan termelőszövetkezet ma már alig akad az országban, ahol legalább egy képesített könyvelő ne lenne.

a magyarányu könyvelőképzés eredményeként lényegesen fejlődik a termelőszövetkezetek számviteli munkája, s ennek kedvező hatása mind jobban érződik a gazdálkodás megalapozottságában, a jövedelmezőség javulásában. tavaly első ízben vezettek valamennyi szövetkezetben kettős könyvvitelt, de ehhez még sok helyen a járási tanácsok, instruktorok segítségére volt szükség. mivel két hónappal ezelőtt kilencszázan kaptak mérlegképes termelőszövetkezeti könyvelői oklevelet, tavasszal pedig több mint háromezren végeznek a képesített könyvelői tanfolyamon. az idén már fejlettebb, a jövedelmező gazdálkodást közvetlenebbül alátámasztó számviteli módszereket vezetnek be. minden szövetkezetre kiterjesztik az önköltségszámítást, amivel eddig csak kísérletképpen, az erősebb szövetkezetek foglalkoztak. újabb módszerként az 1963-as évre többszáz helyen előre megtervezik az egyes üzemágak és a főbb termékek önköltségét, néhány nagy területű közös gazdaságban pedig sor kerül az üzemegységenkénti önálló elszámolásra is. /mti/

- . -

12.30/a

- 23 -

PKK

PKK

bb.27. ,, portérkép,, készült a dunai vasműben

vid/te/a ki

1963. február 20.

a dunai vasmű munkásvédelmi irodájának és a gyár lég-technikai brigádjának a tervei szerint feltérképezik az egyes munka és tartózkodási helyek levegőjének portartalmát. a munkaegészségügyi csoport különleges műszerekkel: elektrosztatikus porleválasztóval és tyndalloszkoppal vizsgálja meg, hogy egy köbcenti levegőben hány porszem van. a vizsgálatok eredményei alapján a vasműben elkészült az első idegileges ,, portérkép,,. eszerint a legszennyezettebbnek találták az ércdarabosítómu egyes munkahelyeit, az öntödei öntvénytisztítót és a tűzállóanyaggyár egyes üzemeinek levegőjét. a porártalmak megszüntetésére a tervezés nagy részét befejeződött. az érc-tömörítőmu schenk-rostája körüli levegő portalanítására két óriási ventilátort szereztek be, a porleválasztók pedig már készülnek a dunai vasműben. a tűzállóanyaggyárban a porelszívó ventilátorokat és a porleválasztókat az idén kicserélik. öt nagyteljesítményű ipari poreszívógépet is kap a tűzállóanyaggyár. a minőségi ellenőrző főosztály laboratóriumai részére hét pvc-ventilátort szereznek be és több más üzemben is felújítják a régi, nem üzem-biztos poreszívókat.

nasonlóképpen felméri az égszségre káros gőz- és gázveszélyes munkahelyeket is és intézkednek az ártalmak megszüntetésére./mti/

--

bb.39. elhunyt bernáth bertalan rendőrszázados

sze/a nk

1963. február 20.

bernáth bertalan, a magyar partizán szövetség tagja, rendőrszázados hirtelen elhunyt. bernáth bertalant a belügy-minisztérium és a magyar partizán szövetség saját halottjának tekinti. temetése pénteken délelőtt fél 11 órakor lesz a rákoskereszturi új-köztemetőben./mti/

--

14,06/m

- 24 -

PKL

bb.38. időjárásjelentés

tm/a

1963. február 20.

a meteorológiai intézet jelenti február 20-án, szerdán 13 órakor:

holnap már kevesebb lesz az eső és hó

dél-európában és nyugat-európa déli felében ugyan még tovább tart a tavaszi, enyhe időjárás, de észak felől a magasban újabb hideg légtömegek indultak a nyugati és déli országok felé. hazánkban tegnap nagyrészt borult, párás volt az idő és sokhelyen esett az eső, vagy hó. a csapadék mennyisége csak az északi és keleti országhatár közelében huzódó keskeny sávban maradt 10 milliméter alatt, máshol átlagban 10,-25, a dunántul középső táján 25 milliméter felett, révfülöpön 34, zalalövön pedig 46 milliméter volt. az erős havazás a hegyekben megnövelte a hóréteg vastagságát. ma reggel a szabadsághegyről 70, dobogókőről 90, nagyvillámról 67, királyháza-ról 56, törökmezőről 45, galyatetőről 100, kékestetőről 114, mátraházáról 75, bükk-szentkeresztről 35, diósgyőrről 25, lillafüredről 35, bánkútról 90, farkasgyepűről 57 centimétert jelentettek. a mecsekben ezzel szemben az eső következtében csökkent a hóréteg vastagsága. misinatetőn 19, árpádtetőn 27 centimétert mértek. tegnap a nap folyamán a nyugati határvidék egy-két helyén felszakadozott a felhőzet és egy órán át tartó napsütés volt. a hőmérséklet a nap folyamán az ország északi felében 0, plusz 3, a déliben plusz 3-6 fokig emelkedett, ma hajnalban az északi részeken 0, mínusz 4, a déliekben 0, plusz 3 fokig süllyedt. ma országszerte folytatódott a párás, sokfelé esős, havazásos időjárás. budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.3 fok volt, 1.2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszint-re átszámított légnyomás 745 milliméter, nem változik.

várható időjárás csütörtökön estig: párás idő, többhelyen / elsősorban a mai nap folyamán / esővel, havazásokkal. mérsékelt, helyenként élénkebb északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0, plusz 4 fok között.

a duna vizállása ma reggel 225 centiméter./mti/

--

14,15/m

-25-

PKL

bb.40. Latyaktenger a fővárosban, több helyen víz borítja a villamosvágányokat - többszáz ember tisztítja a csatornalefolyókat - az országutakon sincs hóakadály

i/sl/a hk

1963. február 20.

az olvadó hó és az eső szerda reggelre Latyaktengerré változtatta a fővárost és az ország kövedési vonalait. hótorlasz, vas és zala megye egy-két utvonalán kívül sehol nincs, a közlekedést csupán az utak csuszóssága nehezíti.

az olvadó hó különösen a villamosközlekedést hátráltatja a fővárosban, ahol egyes szakaszokon víz alá kerültek a villamosvágányok, s ezeken a helyeken legfeljebb 5 kilométeres sebességgel haladhatnak a szerelvények. víz borítja a gubacsi utat, pesterzsébet és a külső váci ut egyrészt, nagy nehézségekkel bonyolítja le a forgalmat a trolibuszok, mindenképp a 70-es trolijárat. diósáronnál olyan nagymennyiségű víz lepté el a villamossíneket, hogy rögtönzött árkot kellett ásni a víz levezetésére.

a fővárosi csatornázási művek mintegy 250 munkása reggel óta lapátokkal és emelővillákkal járja a várost, hogy a csatornalefolyókat megtisztítsák a hótól, jégtörmelékektől. pillanatnyilag a csatornák belső tisztítása szünetel, mert az összes munkaerőt a külső dugulások elhárítására mozgósították. a viszonylag lassu olvadásnak köszönhető, hogy a csatornák egyelőre át tudják eresztetni a hólet és az esőt, áradás csak egy nagyobb zápor, 60 milliméternyi csapadék lehullása esetén keletkezne.

a csatornázási művek segítségére sietett a fővárosi köztisztasági hivatal is, amely körülbelül kétezer rendkívüli hómunkással szerdán délelőtt szintén elsősorban a csatornalefolyók környékét tisztította meg. az olvadás ezuttal már feleslegessé tette az utak szórását és a hóekék működését, ehelyett valamennyi rendelkezésre álló gépkocsival a buckákba rakott havat szállították el. a főutvonalak megtisztításával a kora délutáni órákban végeztek és utána megkezdték a hóeltakarítást a mellékutcákban. a viszonylag szűk utcákban hóekét, a csatornalefolyók eldugulásának veszélye miatt eddig sem vehettek igénybe, ezért nagymennyiségű hó gyülemlett fel. hosszabb idő szükséges ahhoz, hogy kézi erővel a mellékutcákat is megtisztítsák a hótól. Latyaktól.

/folyt.köv./

14, 30/m

- 26 -

Handwritten signature

bb.40./ Latyaktenger..... folyt. /a

borsod megyében kedden szinte egész nap és szerdán is havazott. szerda hajnalban feltámadt a szél és a zempléni hegységben fekvő kékes környékén, valamint megyasszó és gelej között fél méternél magasabb hóakadályok keletkeztek. a kpm közuti igazgatóság két hómaróval azonnal megkezdte a torlaszok eltávolítását, s egy nyom szélességben járhatóvá tette az utakat. így szerdán reggel a borsodi szénbányászati tröszt üzemibe és más gyárakba közlekedő autóbuszjáratok akadály nélkül megérkeztek rendeltetési helyükre. a borsodi utak több helyen eljegesedtek. ezeken a szakaszokon husz gépkocsi szórja a homokot.

vas megyében szerdára virradóra nagymennyiségű hó esett. negyfalun és környékén például több mint 25 centiméter hó hullott. több utvonalon, így például vát-szombathely, körmend-szombathely között 40-50 centiméteres hóbuckák keletkeztek. a hóeltakarító gépek mindenütt munkába álltak. segítenek ebben a munkában a termelészövetkezetek is. zatorra szerelt hótolókkal takarítják az utakat. a megyében az utak csak nehezen járhatók.

somogyban kedden egész nap esett az eső, szerdára virradóra pedig újabb havazás köszöntött a megyére. a délelőtti órákban már több mint öt centiméterrel vastagodott a hótakaró, de a nedves hórétegre hulló pelyhek gyorsan olvadnak. az utcákon és utakon nagy tócsák keletkeztek, ami nehezíti a közlekedést.

győr körzetében szerda éjjeltől reggelig havazott. a közuti igazgatósághoz érkezett jelentések szerint a leesett hó mennyisége egyes helyeken elérte a 17 centimétert. forgalmi akadályok nem keletkeztek, egyes utak azonban nehezen járhatók. /mti/

--

14.2
14.35/a

- 27 -

Handwritten signature

bb.41. ezer pécsi építőmunkás tért vissza fagyszabadságról

vid/te/a ki

1963. február 20.

a baranya megyei építőipari vállalat az idén 415 millió forint értékű munkát végez. a vállalathoz eddig ezer dolgozó tért vissza fagyszabadságról és harminc nagyobb építkezésen kezdtek újra munkához./mti/

..-

bb.42. üzembe helyezték miskolc legnagyobb transzformátor állomását

vid/te/a hk

1963. február 20.

miskolcon elkészült a város központi és egyben legnagyobb transzformátor állomása. a mintegy 14 millió forint költséggel épített, háromszintes épületben elhelyezett transzformátorállomást, amely a város központjának fő áramelosztó pontja, a napokban helyezték üzembe. az új transzformátorállomás többek között a diósgyőri kilián lakótelep, a hejőcsabai részen épülő új bérháztömb, valamint a szentpéteri kapui kórházváros energiaellátását javítja./mti/

..-

bb.43. odaitélték az első szocialista üzem címetek nógrádban

vid/te/a hk

1963. február 20.

a salgótarjáni acélárugyárban az elmúlt napokban megtartott termelési tanácskozásokon a gyár kollektívája úgy döntött, hogy az 1962. évi eredmények alapján az acélárugyár kovácsoló gyárrészlege „á” üzemének, a fémbevonó üzemnek és a sodronygyári javító műhelynek ítéli oda a szocialista üzem, illetve műhely címet. a három gyárrészleg több mint négyszáz dolgozója egy év alatt nagyfokú szervezettségről, példamutató munkafegyelemről tett tanubizonyosságot./mti/

..-

15.00/n

-28-

Handwritten signature

bb.45. levonult a jég a fekete körösön - a fehér körösön a dobozi hidnál robbantással nyitottak utat a zajlásnak - átemelik a berettyóba a kutas csatorna vizét

vid/sb/tr/m/vg

1963. február 20.

a körösvidéki vízügyi igazgatóság dolgozója és a honvédség műszaki alakulatai kedd reggel óta harmadfokú árízvédelmi készültségben állnak őrt a megduzzadt folyók veszélyeztetett szakaszain. a fekete körösön már minden zavar nélkül levonult a jég. a fehér körös dobozi hidjánál azonban nagy jégtáblák állták el a zajlás útját. a honvédség műszaki alakulatai haladéktalanul beavatkoztak és robbantásokkal törték össze a jéget. a fekete körösről szerdán reggel már apadást jelentettek, de a fehér, a kettős és a hármas körösön még gyengén árad a víz.

az esőzés és az olvadás megduzzasztotta a berettyót és a folyó medrében magasabb a víz, mint mellékágában, a belvizlevezető kutas csatornában. a tiszántúli vízügyi igazgatóság intézkedésére most lezárták a csatorna torkolatát, zsilipet engedtek le, nehogy a berettyó betörhessen ebbe a mellékágba. a zsilip azonban jelentősen felduzzasztaná a vizet a kutas csatornában. ezért szivattyukat állítottak fel és átemelik a berettyóba a csatorna vizét. egyelőre négy szivattyú dolgozik, de szükség esetén összesen 13 berendezést tudnak majd munkába állítani.

az olvadás hatására sok hólé gyült össze a veszprémi hegyek, dombok tövében. a víz több helyen már a lakóházakat is fenyegeti. csopakon szerdára virradóra egy lakóházat lakhatatlanná tett a lefolyó víz. a lakosság és a növényvédelmi állomás dolgozói megkezdték a víz szivattyuzását és árkokat ásnak a hólé levelezésére./mti/

..-

bb.44. új városnegyed a józsefvárosban az elavult épületek helyén - tíz új könyvtárfiókot nyitnak az idén - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t zs/tm/m/sr

1963. február 20.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén megtárgyalta a belső józsefváros újjáépítési terveit. a jóváhagyott program szerint a nagy munkáskerület józsefkörút, üllői út, illés utca és baross utca által határolt részén a következő években az elavult, bontásra megérett házak helyén valóságos új városnegyedet emelnek./folyt.köv./

15.20/n

-29-

Handwritten signature

bb 44. /uj városnegyed ... 1. folyt./ m

az ülésen a végrehajtó bizottság a 8. kerület párt- és tanácsi vezetőivel egyetértésben a meghatározott negyedben összesen 5881 lakás építését irányozta elő. a korszerű, új lakóépületek 34 százaléka 5-7, 55 százaléka 9, 11 százaléka pedig 12-14 szintes lesz. a nagyszabású építkezéssel egyidejűleg 700 személyes középiskolát, 45 új általános iskolai tantermet, 461 óvodai és 386 bölcsődei helyet létesítenek. az új városnegyed kialakításával számottevően javítják az egészségügyi, szociális ellátottságot, s alapvetően megváltozik megszépül a környék képe is. az építkezéseket több ütemben bonyolítják le - a munkálatokat már az idén a negyedik negyedévben megkezdik.

a népművelési osztály az ülésen előterjesztette az idei könyvtárfejlesztési programot. az elmúlt évben mind a szakszervezeti, mind a szabó ervin könyvtárfiókok olvasótáborra tetemesen növekedett, s jelenleg a budapestieknek körülbelül 23.7 százaléka beiratkozott olvasója valamelyik könyvtárnak. az idén az illetékesek további erőfeszítéseket tesznek a fokozódó érdeklődés kielégítésére, a hálózat bővítésére és a könyvtárlomány gyarapítására. előreláthatólag ebben az évben budapest egész lakosságának 25 százaléka beiratkozott olvasója rendszeres látogatója lesz a könyvtáraknak. több mint hétmillió forintot költenek csupán új művek beszerzésére, s így az olvasótábor több mint 300.000 új könyv között válogathat majd.

a fővárosi szabó ervin könyvtár főként az új lakótelepeken és az ugynevezett népművelési „fehér foltokon” bővíti hálózatát. 1963-ban új könyvtárat, illetőleg könyvtárfiókot nyitnak csopelen a csillag-telepen, a 9. kerületi üllői uti lakótelepen, kőbányán, újpesten, a 20. és a 8. kerületben. a belvárosban ezen kívül zenei könyvtár, az aulich utcában gyermekkönyvtár, az 1. kerületben a fő utcában és az 5. kerületben a királyi pál utcában ugyancsak gyermekkönyvtár nyílik. további 10 könyvtárat bővítenek, korszerűsítenek, s ezekben bevezetik a jól bevált szabadpolcos rendszert.

az ülésen a tervosztály előterjesztése alapján jóváhagyták a 11. kerületi kenyérgyár beruházási programját. az új gyár a tervek szerint a nándorfehérvár ut, prielle kornélia utca és szerémi ut által határolt területen épül fel a legkorszerűbb technológiai követelmények figyelembe vételével. a gyárat teljesen gépesítik, s például a kisült kenyereket a kemencék mozgó szalagjáról szállítószalagok továbbítják a kenyérraktárba. a gyár kapacitása - két műszakot számítva - napi 4.5 vagon lesz. az építési munkálatokat a jövő év elején kezdik meg. s 1965 -ben fejezik be. /folyt.köv./

-30-

15-30/n

1541 2

bb 44. /uj városnegyed ... 1. folyt./ m

foglalkozott a végrehajtó bizottság a kisipari termelő szövetkezetek felügyeletével kapcsolatos feladatokkal, a tanácsok árszabályozási és árellenőrzési tevékenységével, és az ideai munkügyi tervek felülvizsgálatával is. /mti/

bb 46. a kisipari szövetkezetek a lakosság jobb ellátásáért - bevált a hozom-viszem szolgálat, javító munka újabb ezer községben - csökkentik a hiánycikkek számát - szolgáltató központokat alakítanak ki - erdős józsef tájékoztatója

t sz/sze szb vg

1963. február 20.

szerdán a magyar sajtó házában erdős józsef, az okisz elnöke tájékoztatta az újságírókat a kisipari szövetkezetek munkájáról és feladatairól.

- tizenkétfélmilliárd forintos termeléssel zárták a múlt évet a kisipari szövetkezetek, amelyek feladataikat nagyjában egészében jól teljesítették - mondotta. - a legfőbb követelmény az volt, hogy kiterjesszék a javítószolgáltató tevékenységet. 1961-ben nyolcezer javító-szolgáltató egység működött az országban, számuk tavaly már meghaladta a tízezetet. ez évben csupán budapesten 80 új egységgel bővült a hálózat. eredményesnek bizonyult a földművesszövetkezetek és a kisipari szövetkezetek együttműködése, amelynek az a lényege, hogy a földművesszövetkezeti fiókhálózatban összegyűjtik a javításra váró holmikat, ártasz emberei vagy ott megjavítják, hogy hozom-viszem szolgálat formájában gondoskodnak a munka elvégzéséről. ilymódon tavaly több mint ezer ellátatlan községet tudunk bekapcsolni a munkánkba. új szolgáltatási formákat is bevezettek szövetkezeteink; az áruházakban gyorsjavító részlegek működnek, a vidéki városok egy részében pedig létrejöttek a családsegítő, küldönc és takarítószolgálatok is. a következő két évben a főváros külső kerületeiben tizenkét szolgáltató központot, ugynevezett szolgáltató házat nyitnak, ahol helyet kap többek között a fodrászat, a kozmetika, több javítóműhely. a szolgáltató házhoz kisebb mosoda is csatlakozik majd, ahol a háziasszonyok esetleg önkiszolgáló rendszerben maguk moshatják ki a ruhát a gépek segítségével. ugyanilyen központ épül több vidéki városban is. néhány szövetkezet új üzemházzal kap majd. az a cél, hogy a kisebb szövetkezeteket esetleges összevonással középüzemi szintre emeljük és így működésük gazdaságosabbá váljék. a szövetkezetek az idén az előző évinél jóval nagyobb összeget, mintegy 190 millió forintot fordíthatnak műszaki fejlesztésre.

/folyt.köv./

16.22/n

-31-

2

bb 46. /a kisipari szövetkezetek... 1. folyt./- szb

- a lakosság ellátásában egyre nagyobb teret kapnak az építőipari ktsz-ek. tavaly 70 olyan műhelyt hoztak létre, amelyben lakáskarbantartási és más kisebb javítómunkát végeznek el. családi és társasházakban tavaly 4 800 új lakást építettek, s az idén még több megbízás teljesítésére készültek fel. a ktsz-ek legfőbb feladata, hogy gyorsan a lakosság rendelkezésére álljanak, munkájuk minősége megfelelően és a felszámított árak ellen se merüljenek fel kifogások. ez utóbbi érdekében igyekeznek az árakat rögzíteni. már megjelent a lakáskarbantartó munkák árjegyzéke, amely általában 14 százalékos árcsökkenést jelent. e szerint például a lakásfestés négyzetméterenkénti ára 4 forint 50 fillér. a lakáskarbantartási munkák elvégzésére még kedvezőbbé vált azzal, hogy több ktsz-t is bevontak az otp hitelakcióba. az otp hitellel való beszerzése azonban sok utánjárást kíván és szeretnénk, ha kiadását egyszerűsíteniék.

ujabban a tanácsok anyagilag is érdekeltté váltak abban, hogy a szövetkezetek javító-szolgáltató munkájukat kiterjesszék, és remélhetőleg ez is hozzájárul majd ahhoz, hogy a ktsz-ek jobban ellássák a lakosságot.

tavaly az üzletekből hiányzó több mint száz gyártmány készítését szervezték meg a ktsz-ek, ezek között található például különböző típusú kávéőrlő, zsebkész, sodronyszeg, gázgyújtó, zománcozott kályhacső. ez évben ötven hiánycikk megszüntetésében akarunk részt venni, - mondotta befejezésül erdős józsef, az okisz elnöke. /mti/

-.-

-.-

bb 48. a jókai színház titkársága közli,

te szb

1963. február 20.

hogyan roszos istván jászai-dijas színművész temetése pénteken 3 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

-.-

le

16.40/n

-32-

mti hivatalos közlemények

1963. február 20.

bb 47. az elnöki tanács ülése

te szb sr

1963. február 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa szerdén délelőtti ülést tartott, amelyen elfogadta és határozattá emelte baranya megye területén 4, somogy megye területén 3 közös községi tanács szervezésére tett javaslatot. az ülésen továbbá honosítási, visszahonosítási, valamint egyéb folyamatban levő ügyeket tárgyaltak. /mti/

le

16.55/n

-1-

bb 49. megkezdtek a tavaszi vetőmagvak kiszállítást - a tavalyihoz mértén tíz százalékkal növekszik a hibridkukorica aránya, a háztáji gazdaságok és egyéni termelők is igényelhetnek hibridmagot

i cs/tr szb ká

1963. február 20.

nagyarányu tavaszi vetőmagakciót szerveznek az idén. a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán adott tájékoztatás szerint az új vetőmagakció a kalászos vetőmagokra, a hibridkukoriára és egyéb gazdasági magvakra terjed ki. tavaszi kalászos magvakból és hibridkukorica vetőmagból a megyei tanácsok által igazolt teljes igényt kielégítik központi készletekből. a szétosztási előirányzatokat a megyék megkapták. a tavaszi árpa, a zab és a hibridkukorica vetőmagot máris erős ütemben szállítják, az egyéb gazdasági vetőmagvak igénylésével a termelőüzemek sokhelyütt elmaradtak, ezért a kiszállítás is vontatott.

hibridkukoricát a múlt évben a teljes kukorica termőterület 76 százalékán termesztettek, az idei vetőmagakció lehetőséget ad a hibrid arányának további 10 százalékos növelésére. ez évben már nemcsak az állami gazdaságok és termelőségvetkezetek, hanem a háztáji gazdaságok és az egyéni termelők igényeit is ki tudják elégíteni jómínőségű hibridmaggal. a múlt évek tapasztalatai alapján az idén tovább bővítik a rövid tenyészidejű hibridfajták vetésterületét. azokra a területekre, ahol nehezen érik be a kukorica, vagy egyéb okokból szükséges a korai betakarítás, elsősorban a kiváló mu-40-es hibridet ajánlják a szakemberek.

az ősszel elmaradt buzavetést tavaszbuza vetésével lehet pótolni. azokra a vidékekre, ahol a tavaszbuza termesztésének hagyományai vannak, központi készletekből máris nagyobb mennyiségű tavaszbuza vetőmagot adott ki a földművelésügyi minisztérium. mivel az igények nagyobbak a szokásosnál, a szovjetunióból hoznak be tavaszbuza vetőmagot. a szállítmány a közeli napokban megérkezik. /mti/

--

bb 50. a mezőkövesdi termelőségvetkezetek vezetői háromnapos tanulmányuttra indultak szegedre és barcsra

vid j szb ká

1963. február 20.

a „matyó föld fővárosában... a borsod megyei mezőkövesden működő négy termelőségvetkezetnél már megtartották a zárszámadó közgyűléseket. az eredmények, hibák számbavételekor megállapították, hogy elsősorban a vezetés színvonalán kell javítani, hogy még eredményesebben gazdálkodhassanak. a megfelelő tapasztalatok megszerzésére a négy mezőkövesdi szövetkezet vezetői, tsz-elnökök, brigádvezetők, agronómusok szerdán háromnapos tanulmányuttra indultak. a szövetkezeti vezetők 60 főnyi csoportja szegedre és barcsra látogat el, ahol a hasonló körülmények között, hasonló termelési adottságokkal rendelkező szövetkezetek működnek. elsősorban a munkaszervezést, a termelőségvetkezetek irányítását, a munkaelosztást, valamint az ösztönző premizálási rendszert tanulmányozzák. /mti/

16. 55/n

--

-33-

le

bb 51. felhívás a horgászegyesületekhez és a horgászokhoz

k mohos ká-lm hk

1963. február 20.

a hosszan tartó tél és a vizeinket borító havas jégpáncél veszélyezteti a halállományt, a horgász szövetség felhívja a horgászegyesületek vezetőit és a horgászokat, hogy szervezzék meg társadalmi munkában a vízterületek azonnali lékelését.

a legnagyobb veszély a soroksári duna-ágot fenyegeti, ezért kívánatos, hogy az itteni hatezer horgász a legsürgősebben minél több lék vágásával akadályozza meg a soroksári duna-ág halállományának elpusztulását./mti/

-.-

bb 53. több lakóházat veszélyeztet a víz szabálycsban

vid te szb ki

1963. február 20.

kedd déli óta megszakítás nélkül esik az eső szabálycs-szatmár megyében. a lehullott csapadék és a hirtelen olvadás következtében több lakóház veszélybe került. szerdán délutánig harminchét telefonhívás érkezett a nyiregyházi tűzoltó főparancsnoksághoz. kemecsen 11, sóstón 5, balsán 4 lakóházat öntött el a víz. nyiregyházán a sólyom-, az ujszóli- és a sarkantyú utcában, a ságvári telepen több házat veszélyeztet a víz. a tűzoltók szerda reggel hat órától dolgoznak a víz eltávolításán. munkájukat segítik a társadalmi tűzoltók és a különböző szervek is.

a felső-tiszán és vizgyűjtőin a kétnapos esőzés nem okozott különösebb változást. a tiszta jege repedezik, de továbbra is áll. /mti/

-.-

te

16.50/n

-34-

bb 52. nagy esőzések országsszerte, a hegyeken ismét vastagodott, a sík vidékeken erősen megfogyott a hóbunda - már csak kisebb esőkre, hózáporokra kell számítanunk

i cs/j-lm ká

1963. február 20.

két kiterjedt időjárási front vonult át lassan hazánk légtérén és hatásukra kedden havazás, majd a szerdára virradó éjszaka és szerdán óriási esőzések voltak az országnak szinte valamennyi vidékén, mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották a lehullott hó és eső együttes csapadéértéke szerdán reggelig a főváros területén 22 milliméter volt, síófokon 25, farkasgyepün 32, körmen- den 37 és zalalövön 46 milliméter csapadékot mértek. az alföld átlagosan 10-20 milliméteres csapadékot kapott. a magasabb hegyeken, a mecsek kivételével, mindenütt hó alakjában hullott le a csapadék; a hóbunda ismét megvastagodott. a szabadsághegyen legutóbb 70, dobogókőn 90, mátraházán 75, a bükkben átlagosan 90, galyatetőn 100, a kékesen 114 centi a régi és az új hó együttes vastagsága. a tiszántulon a hóréteg 10 centi alá zsugorodott, kivétel a nyírség, ahol még mindig 30-40 centiméteres rétegvas- tagságot mértek a megfigyelők. a duna-tisza közén 5-20, a dunán- tulon 20-40-50 centiméter körül váltakozik a hótakaró vastagsága.

az erősen borult, csapadékos idő ellenére a nappali hőmérséklet szerdán országsszerte elérte a plusz 1-3 fokos szintet, békéscsabán plusz 4 fokig emelkedett a hőmérők higánya. éjszaka még számítani kell kisebb fagyokra, a nappali hőmérséklet csütörtökön valószínűleg ismét eléri a szerdai szintet. a nagy arányú havazás, esőzés a jelek szerint lassan megszűnik, csütörtökön már csak szórványosan lesznek futó esők, hózáporok./mti/

-.-

te

16.55/n

-35-

bb 54. az ötéves terv végéig felére csökkentik a növény-
termesztés kártevői okozta veszteségeket - befejeződött a
13. növényvédelmi tudományos értekezlet

t ie szb ká

1963. február 20.

a technika házában szerdán befejeződött a 13. növényvé-
delmi tudományos értekezlet. a háromnapos tanácskozáson me-
zőgazdasági és ipari kutatóintézetek munkatársai csaknem 60
előadásban számoltak be a növényvédelem hatékonyabbá tételét
szolgáló legújabb kísérleti eredményekről. a tanácskozáson
megállapították: az ismertített új módszerek széleskörű al-
kalmazása nagyban hozzájárulhat ahhoz, hogy a növénybetegsége-
k, állati kártevők és gyomnövények okozta évi 7-8 milliárd
forintos kárt - az ötéves terv célkitűzésének megfelelően -
1965-ig a felére csökkentsék.

a mezőgazdaság belterjesedésével mind jobban előtérbe ke-
rülő növényvédelem komplex jellegének megfelelően a tanács-
kozás a kémia, a biológia, az üzemtan és a termesztés - illet-
ve védekezéstechnika számos kérdésével foglalkozott. az elő-
ző évek hasonló tudományos értekezleteihez képest most több
helyet kaptak a kémiai témák, mivel - mint a tanácskozáson le-
szögezték - : a gazdálkodás és a technika mai színvonalán a
kémiai növényvédelem viszonylag a legolcsóbb, a legjobban gé-
pesíthető, s csaknem iparszerű technológia megvalósítását te-
szi lehetővé. a kémiai növényvédelem problémái közül külön szak-
ülés foglalkozott a vegyszeres gyomirtással, amellyel már a
cukorrépa- és burgonyaföldeken, szőlőkben a zöldségkertesze-
tekben is eredményes kísérleteket folytatnak. /mti/

--

le

17.05/n

-36-

bb 55. benzingőz robbanás várpalotán - három személyt su-
lyos égési sebekkel szállították kórházba

vid te szb ki

1963. február 20.

várpalotán, a kossuth lajos utca 52/c épület földszint-
jén szerdán délután benzingőz robbanás történt. szilasy la-
jos gépkocsivezető lakásán az ott tartózkodó flóra istvánné
és gácsi lajosné a tűzhely közelében ruhát mosott benzinben.
a szabadonhagyott ötliteres palackból nagymennyiségű benzin
párolgott el és benzingőzzel telítődött a levegő. a benzingőz
a tűzhelyből kipattanó szikrától felrobbant. a szomszéd helyi-
ségben tartózkodók azonnal hozzáfogtak a mentéshez, de a három
személyt már csak súlyos égési sebekkel tudták kimenteni a
lángok közül. a sebesülteket a várpalotai kórházba szállították.
az orvosok megállapítása szerint szilasy lajos gépkocsive-
zető állapota válságos, kevés remény van életbenmaradására.
flóra istvánné és gácsi lajosné szintén súlyos égési sebeket
szenvedett.

a lakásban keletkezett tüzet a ház lakói és a pétfürdői
tűzoltók oltották el. /mti/

--

bb 56. chilei szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

sze szb sr

1963. február 20.

a szot elnökségének meghívására budapestre érkezett a
chilei dolgozók egységes szakszervezeti központjának /cut/
négytagú küldöttsége a küldöttség tagjai: juan campos, a
cut titkára, manuel ovalle, a chilei rézbányász szakszer-
vezet elnöke, pedro cifuentes bastidas és rené rozas ta-
nárok, a cut elnökségének tagjai. a chilei vendégeket fogad-
ta beckl sándor, a szot titkára és tájékoztatta a küldöttség
tagjait a magyar szakszervezetek tevékenységéről. /mti/

--

bb 57. leugrott a mozgó villamosról - súlyosan megsérült

i bc/gk szb sr

1963. február 20.

a 13. kerületi Lehel ut és dózsa györgy ut kereszteződés-
énél ficsor istván 19 éves ipari tanuló menetközben leug-
rott egy 14-es villamosról. az ugrás nem sikerült, s a fia-
talember súlyos sérüléssel kórházba szállították. /mti/

--

18.11/ szb

-37-

18.11/ szb
Zel

bb 58. Lakásokba, pincékbe hatolt be a víz - tűzoltók szivattyúzták ki

i bc/gk szb sr

1963. február 20.

az olvadás következtében a főváros 17., 19., 20. és 21. kerületében több mélyebben fekvő lakást és pincét elöntött a víz. egyes helyeken a víz magassága a félmetert is elérte. a tűzoltók szerda délutánig mintegy hetven esetben vonultak ki a veszélyeztetett helyekre és kiszivattyúzták a vizet.
/mti/

--

bb 59. időjárásjelentés

gg-lm -cz

1963. február 20.

a meteorológiai intézet jelenti február 20-án, szerdán 10 órakor:

kevesebb eső és hó

várható időjárás csütörtök estig: párás idő, néhány helyen esővel, navazással. mérsékelt, helyenként élénkebb északnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0-plusz 4 fok között. /mti/

--

18.36/n

-38-

18.46

Zel

bb 60. budapest 1945-1965 címmel kiállítás nyílt szépülő fővárosunk fejlődéséről

t kf sz/hné szb -cz

1963. február 20.

a fővárosi tanács budapest 1945-1965 címmel az építők róza ferenc művelődési házában kiállítást rendezett, amelyet veres józsef, a fővárosi tanács vb. elnöke szerdán délután nyitott meg. fényképek szemléltetik az óbudai, a lágymányosi, a thallmann utcai, a nagy lajos király uti lakótelepeket, a lakásépítkezéseknél érzékeltetve az új ut, az új stílus keresését, fejlődését. bemutatják a szervezett foghíjbeépítés eredményeit. az elmúlt években mintegy 4000-5000 lakás épült ilyen helyeken, eltüntetve véglegesen a háboru sebeit. képet ad a kiállítás a műemlékekről. bemutatja hogyan újítják fel a vár lakónegyedét, a várpalotát, a vigadót, a műemlék-temp-lomokat.

fényképfelvételek mutatják az esti rákóczi utat, a nagykör-utat, a népköztársaság utját. a fejlődésre jellemző, hogy például 1952-ben még egyetlen fénycső sem volt a fővárosban, ma pedig mintegy 30 000 ragyog, s az utcai világítótestek száma csaknem kétszeresére növekedett. mozaikszerű képet kap a látogató budapest legsikerültebb, nemzetközi színvonalon álló, s megjelenésében is szép ipari létesítményeiről. felvillannak a kiállítás a fővárosi közlekedés, az ut-, a víz-, a csatornahálózat fejlődésének eredményei is.

a 340 képes tabló és mintegy 30 makett között akad néhány, amely a közvetlen jövőt szemlélteti. ilyen például a 14. kerületi kacsóh pongrác uti új lakótelep modellje.

a kiállítás március 12-ig naponta 11-20 óra között tekinthető meg. /mti/

--

bb 61. ügyintézők: a jelöltek - családlátogatások, csoportos beszélgetések tizezrein ismerkednek választóik gondjaival, terveivel a tanácstag-jelöltek

ö zs/vid-gk szb sr

1963. február 20.

a községi, járási, városi és megyei tanácstagjelöltek ezekben a napokban családlátogatások, csoportos összejövetelek, beszélgetések tizezrein ismerkednek választóik lakóinak gondjaival, terveivel, a jogos kérésekkel és kívánságokkal.

/folyt.köv./

19.36/n

-39-

1945 *Zsw*

bb 61. /ügyintézők:... 1. folyt./- szb

a legtöbb körzetben a jelöltek öntevékenyen már munkához is láttak, s a különböző tanácsi és egyéb fórumokon intézik választóik ügyes-bajos dolgait.

a kőbányai tanácstagjelöltek például jónéhány közérdekű problémával, főként a közlekedés javítására vonatkozó javaslatokkal kopogtattak az elmúlt napokban a kerületi tanács ajtáján. a tanács illetékes osztálya szakemberekből álló bizottságot bízott meg az indítványok gyors kivizsgálásával és a szükséges intézkedések megtételével. egyebek között azt tervezik, hogy a 28-as villamos vonalán a régi típusu szerelvények helyett ismét a nagyobb befogadó képességű új típusu kocsikat állítják forgalomba. továbbítják a fővárosi tanács illetékeséhez azt az indokolt kérést is, hogy néhány erősen igénybe vett autóbuszvonalon a lehetőséghez mérten már a közeljövőben süritsék a járatokat.

a szolnok megyei tanácstagjelöltek eddig mintegy 15 000 családlátogatáson gyűjtötték össze a megyében napirenden szereplő, a kisebb-nagyobb közösségeket közelről érintő feladatokat. mezőturon például a kismamák kérését tolmácsolták a tanácsnál: mielőbb rendezzenek be új anyatejgyűjtő állomást a városban. jászapátiban új csecsemőotthon építését, jászberényben pedig - a választók kérésére - a kórház szülészeti osztályának bővítéséért emeltek szót. s hogy a tanácstagjelöltek jó ügyintézőknek bizonyultak, azt mutatja a hivatalos szervek válasza, amely szerint mindhárom közérdekű javaslatot megvalósítják. hamarosan hozzálátnak mezőtur új anyatejgyűjtő állomásának létrehozásához, jászapátiban ugyancsak nem sokára megkezdik a 70 férőhelyes új csecsemőotthon építését, jászberényben pedig több mint kétmillió forintot irányoztak elő a kért kórházbővítésre.

hasonlóan szép és gyors eredményekkel büszkélkedhetnek hajdu-bihar megye tanácstagjelöltjei. a megyében a jelölőgyűléseken mintegy tízezer közérdekű indítványt jegyeztek fel az újdonsült jelöltek, s ezeket már a következő napokban tolmácsolták az illetékes tanácsi szerveknél. a javaslatok legnagyobb részt a községek vízellátásának javítására, a villanyhálózat bővítésére, a közös gazdaságok munkájának szervezetesebbé tételére vonatkoztak - s bár jónéhány valóra váltásához hosszabb idő szükséges, mintegy 2500 javaslattevő máris megkapta a választ: a jelölő gyűlésen elhangzott indítványt már a következő hetekben megvalósítják.

/folyt.köv.

19.40/Lm

- 40 -

bb 61. /ügyintézők:... 2. folyt./- szb

vas megyében a képviselők és a tanácstagjelöltek ugynevezett rétegyűléseken vitatják meg, alakítják ki a következő hónapok közös munkájának programját. kőszegszerdahelyen például a járási tanácstagjelölt öt falu tanácsi, termelőszövetkezeti, népfront és tömegszervezeti vezetőivel beszélte meg a legsürgetőbb helyi feladatokat. a megye képviselőjelöltjei orvosokkal, jogászokkal és műszaki szakemberekkel folytattak eszmecserét. /mti/

.-.

bb 62. fogadás a budapesti vietnami nagykövetségen

külker hné szb -cz

1963. február 20.

szerdán hoang bao son, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, fogadást adott a magyar-vietnami kereskedelmi tárgyalások alkalmából hazánkban tartózkodó vietnami küldöttség vezetőjének, hoang van diem külkereskedelmi miniszterhelyettes és a küldöttség tagjainak tiszteletére. a fogadáson megjelent incze jenő külkereskedelmi miniszter, karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, valamint a külkereskedelmi minisztérium és a külügyminisztérium számos vezető munkatársa. részt vett a fogadáson a diplomáciai testület számos képviselője is. /mti/

.-.

20.06/n

-41-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume ucta 6-7. Telefon: 190-400, 360-600
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. február 21.

bb 1. szerviz-hálózat az elektromos forróviktárolók garanciális javítására

i t ó / t m - L m v g

1963. február 21.

a háztartási elektromos forróviktárolók számának gyors növekedése miatt mind nagyobb gondot okoz a tárolók garanciális javítása, a sürgető igények kielégítésére a mechanikai művek a belkereskedelmi minisztériummal egyetértésben most gondoskodott megfelelő szakmai felkészültségű javítóhálózat kialakításáról. február 1-e óta baranya, bács-kiskun, csongrád, győr-sopron és nógrád megyében két-két, a többi megyében pedig 1-1 kijelölt szervizműhelyben elvégzik a forróviktárolók garanciális javítását. /mti/

-.-

bb 2. keresztcsőrű madarak a bakonyi fenyvesekben

vid t m - L m k á

1963. február 21.

a bakony fenyveseiben ritka madárvidégek tüntek fel a minap. az északi hideg elől nyolc-tíz ritka fajta menekült a veszprém megyei erdőségekbe. a rigó-nagyságu keresztcsőrű madarak nagy rajokban lepték el az erdőt. ezeknek az érdekes, színes tollu madaraknak a csőrük vája keresztezi egymást, s ezzel tudják kibontani a fenyőtoboz pikkelyleveleit, amely alól kiszedik táplálékukat, a fenyőmagot. a keresztcsőrűek énekesmadarak, valóságos füttykoncertet tartanak az erdőkben.

az utóbbi napokban feltűnően sok csonttollu madár, fenyőszajkó és feketerigó tünt fel a bakonyban. a hazánkban élő meggyvágó madarak délebbre húzódtak a hideg elől, de helyettük most újabbak érkeztek északról, amelyek megelégednek az itteni időjárással is. /mti/

-.-

-1-

le